

- Сучасний маестро має бути інтелектуалом, здатним мислити в категоріях не лише музичного, а й культурного процесу загалом.

Отже, сучасна оперно-симфонічна диригентська освіта стоїть на перехресті традиції й інновації. Її майбутнє полягає у поєднанні гнучких навчальних моделей, технологічній інтеграції, розвитку особистості диригента-лідера, комунікатора і культурного посередника.

Список використаних джерел:

Качуринець, Л. & Циганюк, Л. Проєкт у фаховій підготовці диригента як елемент сучасної мистецької освіти. Retrieved from <http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2024/72/26.pdf>

Кириленко, Я. (2021) Трансформація педагогічних компетентностей диригента-хормейстера: виклики сьогодення. *Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики. У збірці матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28 жовтня 2021 р. (сс. 41-42)*. Харків: ФОП Панов А.М.

Шумський, М. (2023). Діяльнісна полівекторність сучасної магістерської підготовки оркестрових диригентів. *Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки», (3), 64-70.*

Вікторія Михайлець

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР

ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ХОРМЕЙСТЕРА

З огляду на сучасні тенденції інтеграції мистецької та психологічної наук, розвиток емоційного інтелекту постає як необхідна умова професійного становлення хормейстера. Його значення виходить за межі індивідуальних особливостей виконавця і набуває методологічного характеру, адже визначає ефективність навчально-виховного процесу у вокально-хоровій освіті та якість художньої інтерпретації в концертній практиці.

Українські науковці акцентують увагу на педагогічних і психологічних аспектах розвитку емоційного інтелекту у процесі вокально-хорової підготовки. Так, А. Мартинюк (2023) доводить, що «участь у хоровому співі сприяє формуванню ключових складових емоційного інтелекту — емпатії, саморегуляції, соціальної чутливості, що виявляється у вищих показниках у хористів порівняно з іншими групами». Подібну позицію займає Ф. Мустафаєв

(2019), який підкреслює синергетичний характер взаємодії інтелектуальних і емоційно-чуттєвих процесів у творчості співака, вважаючи їх основою художньої виразності. У праці О. Козія (2025) емоційний інтелект розглядається як одна з провідних soft skills у підготовці хормейстерів, що визначає ефективність комунікації в колективі та педагогічну результативність. Важливим для розширення наукової бази є огляд Ю. Шевченко (2022), де проаналізовано закордонні дослідження, що підтверджують позитивний вплив музичної освіти на розвиток емоційної саморегуляції та емпатії.

Актуальність питання значення емоційного інтелекту для вокально-хорового виконавця полягає у кількох ключових аспектах:

1. Виконавська виразність та інтерпретація. У вокально-хоровому мистецтві головним є не лише технічна досконалість, а й здатність передати емоційний зміст твору. Розвинений емоційний інтелект дозволяє виконавцю краще усвідомлювати власні почуття, регулювати їх та адекватно транслювати у музичній інтерпретації, що підсилює художню виразність виконання.

2. Комунікативна функція. Хоровий спів — це колективне мистецтво. Високий рівень емоційного інтелекту забезпечує здатність до ефективної міжособистісної взаємодії, чутливість до емоційних станів інших учасників ансамблю, що сприяє гармонії у спільному виконанні та узгодженості звучання.

3. Психологічна стійкість. Виконавська діяльність пов'язана зі стресом, хвилюванням, сценічним тремором. Емоційний інтелект допомагає керувати власним емоційним станом, долати страх сцени та зберігати стабільність під час виступів, що безпосередньо впливає на якість співу.

4. Педагогічний аспект. Для майбутніх фахівців вокально-хорового мистецтва важливо вміти працювати з різними емоційними станами учнів або хористів. Емоційний інтелект у цьому випадку є інструментом мотивації, підтримки та створення сприятливого навчального середовища.

5. *Відповідність сучасним тенденціям.* У сучасній музично-педагогічній науці активно досліджується вплив емоційного інтелекту на ефективність навчання, професійну успішність та творчий розвиток особистості. Це робить проблему інтеграції емоційного інтелекту у вокально-хорову підготовку особливо затребуваною.

Отже, емоційний інтелект є одним із ключових чинників професійного становлення вокально-хорового виконавця. Він забезпечує інтеграцію технічної майстерності, художньої виразності та комунікативної ефективності. Розвинений емоційний інтелект дозволяє виконавцю усвідомлювати внутрішню драматургію твору, передавати художній зміст та встановлювати глибокий емоційний контакт із аудиторією. У колективній вокально-хоровій діяльності емоційний інтелект формує ансамблевість, емпатію та взаєморозуміння між учасниками.

Список використаних джерел:

- Козій, О. М. (2025). Роль емоційного інтелекту як soft skills у диригентсько-хоровій підготовці сучасного вчителя музичного мистецтва. *Art Studies: Scientific and Analytical Journal*, (6), 79–87. Retrieved from <https://doi.org/10.32782/artstudies.2025.6.10>
- Мартинюк, А. (2023). Психологічні особливості хорового співу в аспекті формування емоційного інтелекту особистості. *Мир науки*, 15(3). Retrieved from <https://mir.dspu.edu.ua/article/view/277518>
- Мустафаєв, Ф. (2019). Синергетика інтелектуального та емоційно-чуттєвого у творчій діяльності вокаліста. *Науковий вісник УРАН*, 11(2). Retrieved from <https://journals.uran.ua/kis/article/view/180633>
- Шевченко, Ю. (2022). Зарубіжні дослідження впливу музики на розвиток емоційного інтелекту особистості. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*, (28), 145–152. Retrieved from <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/13260>